

Provincie Zuid-Holland maakt werk van een circulaire energietransitie.

Van basiskennis en netwerkvorming, naar (nationale) agendavorming en (doorbraak)projecten.

Door [Eefke Schramade](#)

Transitiemanager circulaire maakindustrie

10-02-2022 Webinar UPCM circulaire zonneparken

De energietransitie is op stoom. Welke kwaliteit kunnen (moeten) we toevoegen met hulp van circulariteit?

500
miljoen zonnepanelen op onze daken
in 2040

11,2
nieuwe zonnepanelen geïnstalleerd in
2020

R Ladder – circulaire strategien,
uit Kennisnotitie circulaire
zonnepanelen Bureau CE/2021. &
Cijfers uit FairSolar(?)

[Een circulaire energietransitie:](#)

"Het is te zien dat de risico's ten aanzien van de beschikbaarheid van materialen onvoldoende terugkomen in het huidige beleid rondom de energietransitie en circulaire economie."

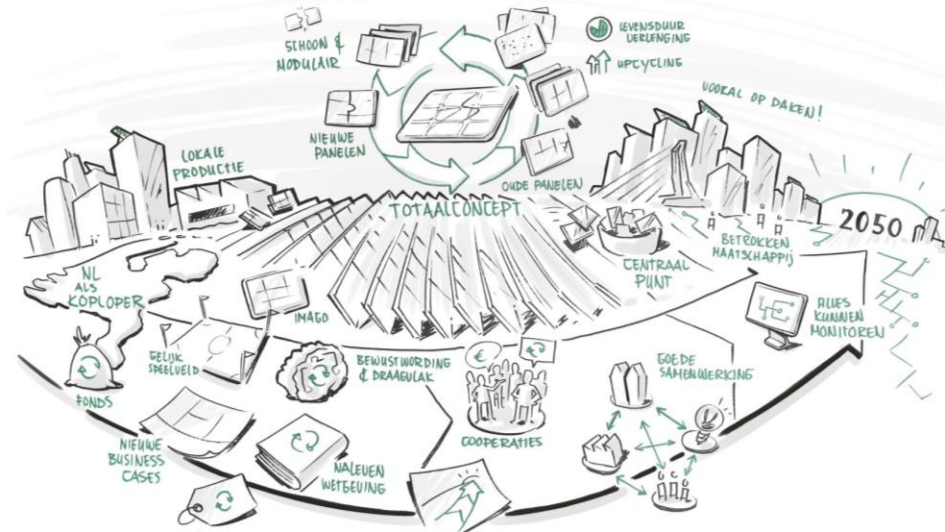

Transitie-aanpak met vernieuwers

Zuid-Holland zet in op circulaire zonne-energie

Van initiatief Transitie-Agenda* vorming vanuit het netwerk + (doorbraak)projecten naar wat kan (Provincie) Zuid-Holland nu, morgen en overmorgen doen.

Ontwerp

Productie

Toepassing

Inzameling

Recycling / Terugwinning

LANCERING 22 SEPT 2021 16h00 - 18h00

ONLINE OF REALLIFE! MELD JE AAN: WWW.MENEERDELEEUW.NL/FAIR-SOLAR

* FAIR SOLAR: TRANSITIEAGENDA EERLIJKE EN CIRCULAIRE ZONNE-ENERGIE
* ZONNEXT: EERSTE WEESHUIS VOOR ZONNEPANELEN

Nu kunnen wij de energie-transitie nog bijsturen! Doe je mee?

FAIR SOLAR NETWORK

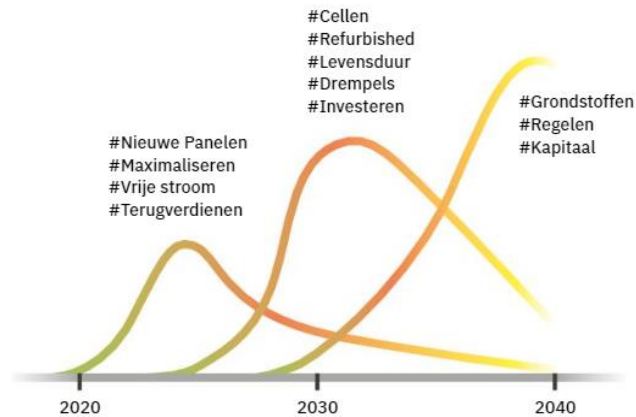
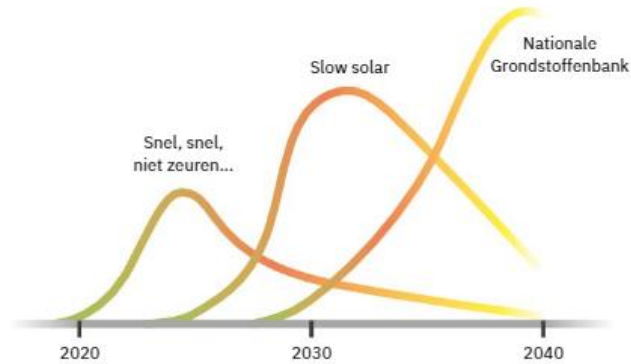
FAIR SOLAR!

TRANSITIE-AGENDA VOOR EERLIJKE
EN CIRCULAIRE ZONNE-ENERGIE

22 september 2021 Filmpje
Hybride Lancering FairSolar(?),
[vernieuwersnetwerk FairSolarnetwerk](https://vernieuwersnetwerk.fairsolarnetwerk.nl)
& platform ZonNext.nl

FairSolar(?) schijnt een nieuw perspectief *Vernieuwers maken vernieuwing tastbaar.*

EXASUN

Biosphere
Solar

Circulair Cradle-2-Cradle panel (2023)

De huidige producten worden al met zo min mogelijk schadelijke stoffen geproduceerd om recyclstromen zo zuiver mogelijk te maken. De volgende ontwikkeling is een 100% circulair paneel dat na gebruik te scheiden is in aparte onderdelen. We voeren dit project uit in samenwerking met technologiepartners DSM en TNO.

Visuals uit FairSolar(?)

https://issuu.com/meneerdeleeuw/docs/transitieagenda-fair_solar_

FAIR SOLAR?

30 JAAR +

100%
RECYCLED

EERLIJK
GEMAAKT

13 concrete initiatieven om doorbraken te creëren aan de volume kant voor circulaire productie, hergebruik en hoogwaardige recycling.

1. Solar Weeshuis (ZonNext)
2. Nederlandse Solar Recycle voorziening
3. Solar Fabriek voor demontabele zonnepanelen
4. Solar Fabriek voor kunststof Zonnepanelen
5. Refurbished omvormers
6. Fair Solar Challenge
7. Solar Biënnale
8. Nationale Buyer Group Circulair Zon PV
9. Circulaire producten van verouderde zonnepanelen
10. Circulaire zonnepark businesscase
11. Solar Footprint Pilot
12. Regionaal toekomstbestendig solar onderzoek

13 **Het Fair Solar Netwerk: doe mee!**

Wil je op de hoogte gehouden worden? Mail jip.amelung@pzh.nl

Vernieuwers, FairSolar(?) zetten circulariteit op de kaart Zij laten zien wat *nu, morgen overmorgen kan*, en wat nodig is.

Algemeen

Kamervragen over recycling zonnepanelen na uitzending Nieuwsuur

13 december 2021 | 728 Views

Kiki Hagen en Henri Bontenbal hebben namens D66 en CDA Kamervragen gesteld aan staatssecretaris Steven van Weyenberg van Infrastructuur en Waterstaat over de recycling van zonnepanelen. Dit gebeurde naar aanleiding van een uitzending van het actualiteitenprogramma Nieuwsuur, dat in een reportage stelde dat 'tachtig miljoen zonnepanelen in 2024 een tikkende milieutijdbom zijn'.

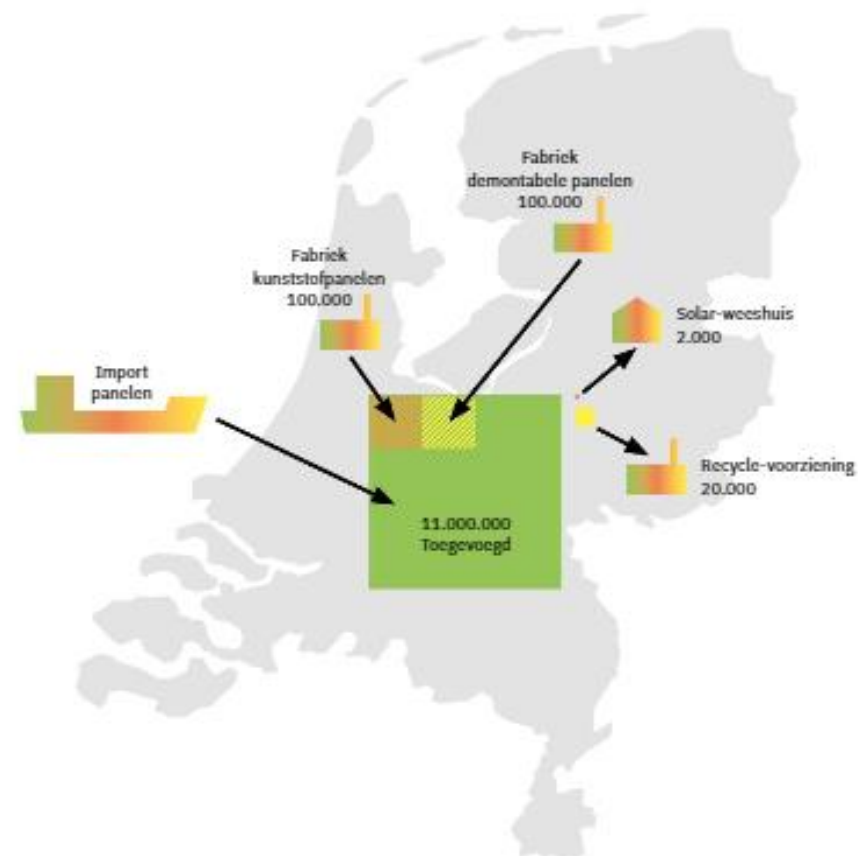
Eind jan 2022. Toezegging Staatssecretaris I&W aan TK om de TK na de zomer te informeren over financieringsvraagstuk

Mind set: iedereen kan een stap zetten. Doorbraakvolumes, systeem(verandering) het is mogelijk.

[KIEMT Talk terugkijken voor context en praktische tips](#)

Artist impression 7, [FairSolar\(?\)](#)
Doorbraakvolumes op aantal panelen

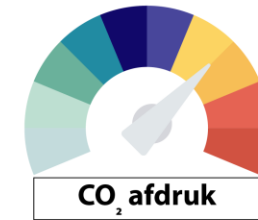

Provincie Zuid-Holland maakt werk van een circulaire energietransitie. Ook wij zijn aan het leren. Doen en leren jullie mee?

- * FairSolar Netwerk helpen opstarten als netwerk
- * FairSolar(?), circulariteit en projecten vertalen naar onze provinciale rol, instrumentarium
Kwartiermaker Silke Nieuwenhuis
- * Agenderen, verbinden en bovenregionaal samenspel

[subsidieregeling Zonnig Zuid-Holland](#) naar het (W)EEE-register, waarin afgedankte elektrische apparaten worden geregistreerd, zodat ze in beeld zijn voor (*hoogwaardige*) recycling.

Ontwikkelen meetinstrumenten voor bepalen CO₂ afdruk PV producten tijdens totale levensduur

Duurzaam inkoopbeleid: ketenbrede eisen (o.a. AEEA/WEEE Eisen stellen)

Nieuwe economie: circulaire innovatie & recycling

[M2i rapport kansen en uitdagingen pv en circulariteit](#)

